

פרשת מטות-מסעי

"והקרייתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם ונס שם רצח מכה נפש בשגגה" (ל"ה, י"א).
 הרוצח בשוגג מתואר בספר שמות כאדם "אשר לא צדה והאלקים אנה לידו".

פסוק זה עורר את תמיהת קדמונינו: היתכן שה' יכשיל אדם ברצח שוגג?

על שאלה זו ענה רבי שמעון בן לקיש: כאשר אמר משל הקדמוני 'מרשעים יצא רשע', במה הכתוב מדבר? בשני בני אדם שהרגו את הנפש, אחד הרג בשוגג ואחד הרג במזיד ולשניהם אין עדים. הקב"ה מזמינם לפונדק אחד זה שהרג בשוגג יורד בסולם ונופל על הרוצח והורגו. נמצא שזה שהרג במזיד נהרג וזה שהרג בשוגג גולה".

בדרך זו בטאו חכמינו את אמונתם העמוקה בשלטון הצדק בעולם, שמעניש אדם על כל חטא אף אם הוא נעשה בחדרי חדרים.

(מתוך מעיין האגדה א. ארזי)

פרשת שבוע – אליאב לזר שיעור שבת אחה"צ בשעה 18.00

שבת מטות-מסעי		ימי החול	
הדלקת נרות	19:27	זמן תפילין/טלית	04:55←04:50
מנחה	14:00	שחרית	06:00
		שחרית ב' (בצריף)	08:00
שחרית א'	06:45		
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	09:19←09:18
מנחה	13:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	19:35
לימוד "דור לדור"	17:10	שקיעה	19:43←19:46
צאת השבת	20:23	ערבית	20:10

שבת
 שלום

האם הנדרים רצויים?

בפרשתנו מופיע פרשיית הנדרים. התורה נותנת לפיו של האדם כח רב. יש באפשרותו לנדור נדר ובכך להפוך דבר שעד עתה היה מותר לאסור, בכח הפה בלבד.

אך האם מציאות זו רצויה?

בחז"ל מופיעים מדרשים רבים בנושא זה, אך אנו נסתפק בדף זה בציטוטים מתוך ספרו ההלכתי של הרמב"ם משנה תורה ונראה שגם שם, בעולם ההלכתי, התשובה היא לא חד משמעית.

כותב הרמב"ם: "מי שנדר נדרים כדי לכונן דעותיו ולתקן מעשיו הרי זה זריז ומשובח" (רמב"ם הלכות נדרים יג כג) (שולחן ערוך יו"ד רג). כלומר נדרים הם דבר חיובי שמסייע לאדם לתקן את מעשיו.

אולם הלכה לאחר מכן כותב הרמב"ם "ואע"פ שהן עבודה לשם לא ירבה אדם בנדרי איסור ולא ירגיל עצמו בהם אלא יפרוש מדברים שראוי לפרוש מהן בלא נדר... ואם עבר ונדר מצוה להשאל על נדרו..." (רמב"ם הלכות נדרים יג כד-כה) (שולחן ערוך יו"ד רג). בהתייחסות זו קובע הרמב"ם שיש לפרוש מתאוות העולם אך עדיף לעשות זאת ללא נדירת נדר.

ובהתייחסות נוספת במקום אחר: "ומה נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה, המונע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה, לפיכך צו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד ולא יהא אוסר עצמו בנדריים ושבועות... כך אמרו חכמים, לא דיך מה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים?!" (הלכות דעות ג א). בהלכה זאת קובע הרמב"ם שאין זה דבר טוב לנדור מדברים שהתורה התירה.

לכאורה היינו סוברים, שלפחות כאשר נגיע לספר הלכה אזי נקבל הוראות חד משמעיות כיצד עלינו להתנהג אך לא כך הם פני הדברים. אם כן, מה משמעות ההלכות שלכאורה סותרות אחת את השניה בדברי הרמב"ם וכיצד עלינו להתנהג? לנדור או לפרוש מנדריים? ליהנות ממותרות העולם או לפרוש מהם?

התשובה היא שזה תלוי בכל אדם ואדם. לכל אחד מתאימה התייחסות אחרת. ההתייחסות הראשונה מתאימה לאדם שמתקשה לשלוט ביצריו וללא הנדר הוא יכול להתדרדר להתנהגות לא טובה. עבורו נכתבה ההתייחסות הראשונה. ההתייחסות השנייה נאמרה לגבי אדם בדרגה גבוהה יותר, שמצד אחד צריך לפרוש מדברים מותרים כדי לעבוד את ה' בצורה ראויה ללא נפילות, אך מצד שני הוא אינו זקוק לנדור על מנת לעשות זאת. נראה לי שרוב בני האדם נמצאים בדרגה זו לפחות בחלק מתחומי החיים. ההתייחסות השלישית היא לאדם שנמצא בדרגה הגבוהה ביותר, אדם שמסוגל לזכך את ענייני העולם המותרים לצורך עבודת ה' בלבד בלי שזה יגרום לו ירידה רוחנית או מעבר על איסורי תורה. זו היא הדרגה הגבוהה ביותר.

נמצא אם כן, שגם בבואנו ללמוד הלכה עלינו לשים לב שלא כל הוראה היא שחור או לבן. עלינו להכיר את עצמנו היטב ולהבין איזו הלכה מתאימה לכל אחד. בדר"כ ישנם תחומים בהם האדם יהיה בדרגה מסוימת ואילו ישנם תחומים בהם הוא ישתייך לדרגה אחרת ועל כל אחד לעשות חשבון נפש לעצמו ולהבין מה מתאים לו ומה מקדם אותו בעבודת ה' שלו.

ונקודה אחרונה למחשבה: מדוע מביא הרמב"ם את שתי ההלכות הראשונות בהלכות נדרים ואילו את ההלכה השלישית בהלכות דעות בלבד? אשמח לשמוע רעיונות...

חודש אב

אלה אזכרה...

(תשס"ה)	ג' אב – יום פטירתה של חברתנו עפרה שהם ז"ל
(תש"ע)	ז' אב- יום פטירתו של בננו עוזי צור ז"ל
(תשנ"ה)	ט"ו אב- יום פטירתה של חברתנו פוריה אבן חיים ז"ל
(תשכ"ד)	י"ז אב- יום פטירתו של יוסף פרץ ז"ל
(תשנ"ז)	י"ט אב- יום פטירתה של דולי טבק ז"ל
(תשנ"ה)	כ"ב אב- יום פטירתה של גוסטה גייפמן ז"ל - אמא של ניילי סלנט
(תש"ח)	כ"ו אב- יום נפילתו של חברנו משה יואל ז"ל
(תשס"ב)	כ"ו אב- יום נפילתו של בננו אמתי יקותיאל ז"ל

מה בין האירוש אלז קטיף לשבת השחורה

לפני עשר שנים, עמדתי בצומת סעד כשעברו האוטובוסים מגוש קטיף. קשה היה לראות את הנוסעים בתוך האוטובוסים שהרגע איבדו את ביתם ואת כל חייהם. מה שעורר בי זיכרון נורא הייתה העובדה שמהחלונות הפתוחים בקעו קריאות – "גני טל", עצמונה", "כפר דרום" כל אחד ציין את שם יישובו, וכך עברו בסך כל יישובי הגוש.

הזיכרון שעלה בי באותם הרגעים היה אירוע שקרה כשהייתי כבן ארבע עשרה. התארחתי אצל דודי ודודתי בעפולה, כבכל שנה מייד עם תחילת החופש הגדול, שבתם היה ברחוב ירושלים, הכביש הראשי באותם הימים. פתאום באמצע סעודת השבת שמענו רעשים מהכביש, יצאתי למרפסת, כשלפתע עברו ברחוב הראשי משאיות שלוו על ידי מכוניות של הליגיון הירדני בליווי בריטי, עמוסות בחורים צעירים והם שואגים במלוא הגרון את שמות קיבוציהם – "תל יוסף", "עין חרוד", "גבעת חיים" וכל שאר שמות היישובים שהיו בין בית שאן לעפולה. לימים נודעה השבת הזאת בשם "השבת השחורה" שבת שבה הבריטים פשטו על כל הקיבוצים בחיפוש "סליקים" שהכילו נשק ועצרו המוני פלמחניקים וחברי קיבוצים לא מעורבים ואף ירו והרגו שלושה אנשים. כל הבחורים נכלאו במחנה מעצר לטרון.

האסוציאציה הזאת לפני עשר שנים גרמה לי לצער גדול, שונאינו לא הרסו בתים ויישובים ואילו הכוחות שנשלחו על ידי ממשלת שרון הרסו את כל הבתים. למה הגענו? פעם היו אלה אויבינו ועכשיו זאת הממשלה שלנו בעזרת צה"ל והמשטרה.

נראה לי שאני האדם היחיד שחווה את שני האירועים הללו. עברו עשר שנים ועדיין הפצע צורב.

בשבת – פרשת "פינחס", עסקנו בשיעורו של יניב עקיבא בנושא קנאות שרשאית לעקוף את מערכת המשפט ומקבלת הכשר בדיעבד. מסתבר שישנה גם קנאות חיובית הנקייה מפניות פרטיות, ופינחס משמש לה כמודל. אלא מאי? תנאי העמידה בקנאות טהורה שכזו מחמירים עד כדי כך, שאפילו אליהו הנביא לא עמד בהם. לא פשוט לקחת מעשה אסור ומטמא של נטילת נפש שלא על פי בית דין - השוקל דיני נפשות, ולבצע אותו ממש בשעת מעשה בכוונה שלמה, טהורה ונקייה. היכולת לקחת לאו של "לא תרצח" ולהפוך אותו למעשה קדוש ונאצל, שמורה על פי הרב קוק (שמועות הראי"ה), רק ליחידי סגולה שעליהם: "אין חובה לעשות מאמץ נפשי להתגבר על רגשותיהם, אלא הרשות בידם לתת חופש לרגשותיהם...". ועדיין, נוטלים אותם יחידי סגולה את הסיכון שמא יקבלו טר"ש במקום צל"ש...

בשיעורו של הרב ארי אהה"צ, עסקנו בסיכון הפוך לגמרי, דווקא במקרה בו האדם פועל על פי הוראת בית הדין, אולם בית הדין טעה. מסתבר שעל פי דעות רבות, גם ההליכה על פי הפסק אינה מקנה חסינות אוטומטית, ובמקרה של טעות מוטל על האדם להפעיל את שיקול דעתו בהתאם לידע שצבר. לקראת סיום השיעור קראנו הצעה מעניינת של ה'מרכבת משנה' לר"י אלאשקר על מסכת אבות: "עשה לך רב - שאם תרצה שתסתלק מן הספק... עשה עצמך לרב שתשתדל בלימוד עד שתוציא הדבר לאור". וכפי שנאמר קודם באבות: "אם אין אני לי מי לי! אחריות אישית וחירות מחשבתית הן לא מילה גסה במקורותינו.

ביום שני - 'השכם עם שחר, יצאו בוגרי י"ב לצפון לטיול גיוס ונהנו מהרבה טיולי מים, טיולי טרקטורונים וחוויות נוספות. זהו הטיול האחרון שלהם במסגרת החינוך החברתי ואנו מאחלים לכל בוגרינו הצלחה רבה בשנה הבאה בצבא, בשירות הלאומי, במכינות ובשנת השרות' – דווח מוועדת חינוך. בערב, התקיים המפגש האחרון בסדנת: "הכוח לצמות". כל קבוצה סיכמה את התהליך בדרכה שלה במטרה לעודד כל אחד מהמשתתפים: להתחזק בעקבות הקושי, להתחסן אל מול העבר, להתגבר ולצמות. תודה למארגנים, והרבה הערכה למשתתפים שהעזו להישיר מבט ולהניח את הקלפים על השולחן.

ביום שלישי – יצאו עשרה מילדי כיתה ז' לייצג אותנו ב"מרוץ לקיבוץ הדתי", שאורגן על ידי תנועת הקיבוץ הדתי. במהלל המרוץ, למדו החניכים על התנועה ועל אנשיה, על פועלה ועל ערכיה. בדרכם הם הגיעו למקומות בהם פגשו אנשים וטקסטים ייחודיים ומשמעותיים לתנועה. זו היתה טבילת אש ראשונה עבורם בתנועה, והם עמדו בה בכבוד. הקבוצה שהיתה משותפת לסעד ולעלומים ופעלה כנגד כל הסיכויים, זכתה במקום השלישי המכובד והביאה לנו כבוד רב' - דווח מוועדת חנוך.

ביום רביעי - קודם מנחה, התכנסנו בבית הכנסת המרכזי גברים נשים וטף, ונשאנו תפילה ליושב במרומים לשלומם ולרפואתם של חברנו בני גינזברג. יהי רצון שתקבל תפילתנו. בערב, הוקרן במועדון הסרט "בין שמים לחול" לציון 10 שנים להתנתקות. הסרט שהיה גנוז שנים רבות מספר את סיפורה של קהילת נצרים דרך עיניה של נערה שמתעדת במצלמתה את האירועים לפני, במהלך ואחרי. היישוב נצרים שהיה מבודד משאר יישובי הגוש, נשא אופי מיוחד משלו שבא לידי ביטוי, בצורה מוצלחת, במהלך הסרט. אחד מהקטעים החזקים הוא נשיאת מנורת שבעת הקנים שהוצבה על גגו של בית הכנסת והצבתה בתום יום הפינוי ברחבת הכותל המערבי, או מבטיהם התמוהים של המתיישבים בשעה שהם מסתובבים בין מבני הבטון באשקלון ובודקים את האפשרות להשתכן במגדל מגורים.

יומן פרויקט – שבוע 5

שיתוף פעולה מצד הציבור :

חסימת דרכים: כאשר הקבלן חוסם דרכים ומסמן זאת בעזרים שונים, הכוונה היא למנוע מהציבור להיכנס לתוואי העבודה בגלל היבטי בטיחות. ברגע שמתאפשר, הקבלן פותח את החסימות. אנו מנסים לצמצם ככל הניתן את חוסר הנוחות לציבור, במקביל- אנו מבקשים מהציבור להישמע להנחיות, לשתף פעולה ולהסביר לילדים מה משמעות הסימונים השונים.

חנייה: אנו שמחים לראות שרוב הציבור משתף פעולה בנושא החניות בימי חול ובשבת. אנו מזמינים את הציבור לקחת חלק בשמירה על תרבות החניה בקיבוץ.

השבוע בוצעה עבודה בכמה גזרות: נבנו בסיסים לעמודי תאורה לאורך הדרכים, נמשכה הנחת אבני שפה לסימון מדרכות, חניות וכו', החלה עבודה על הכביש שמעל בית הכנסת, פוזרה אדמת גן במקומות בהם ניתן היה לפזר, החלו בהכנות לבניית מסתורי האשפה.

בשבוע הבא אנו מתכננים להמשיך את העבודה בכביש שמעל בית הכנסת עד לחניית גן כחול כולל החניה, המשך עבודה במתחם התפעולי של הקייטרינג, יציקות בטון לבסיסי מסתורי האשפה, חניית דודה ובוקי.

ביום ראשון בבוקר בשעה 08:00 ייסגר הכביש שמעל בית הכנסת עד אחרי גן כחול. בעלי רכבים מתבקשים להוציא את רכבם מתוואי זה.

אזהרה להורים

במהלך עבודות התשתית נסגרים צירים עליהם אנו מיידעים מראש בכדי שהציבור ייערך בהתאם. בצירים שפוננו עובדים כלים כבדים ומסוכנים, ואלו הנוהגים בהם עלולים שלא להבחין בהולכי רגל. חל איסור מוחלט ללכת בצירים אלו בזמן העבודות וכשמדובר בילדים בכל גיל, סכנה זו גוברת שבעתיים!

חובת ההורים שלא לאפשר לילדיהם לצעוד בצירים מסוכנים אלו ובוודאי שלא להעביר את שיקול הדעת והאחריות לידיהם.

"ונשמרתם מאד לנפשותיכם"

אנחנו שמחים להכריז ביאת: על מצע "מה אהבתי תורתך"

או בקיצור - "אהבתי!"

המטרה היא לנצל את החודשיים שעוד נותרו לשנת השמיטה ולהרבות בלימוד. ועכשיו - התנ"ך. בדומה למבצע "נעשה במשנה", נפרסם את רשימת הספרים (הארוכים יחולקו למספר קטעים), וכל אחד ואחת יוכלו לבחור מה ללמוד ובאיזה אופן- ביחיד/ה, בחברותא, במשפחה, בקבוצה.

כמובן שתהיינה פעילויות נלוות- טיול משפחות, שיעורים, סדנאות יצירה ואפילו מופע מוזיקלי, הכל סביב נושא התנ"ך.

המבצע יתקיים במהלך הימים מראש חודש אלול ועד הושענא רבה. אנא עקבו אחר הפרסומים השונים. נשמח להשתתפות פעילה של הציבור לגווניו.

13 שנים שמיסה קהילתית

קייטת איל"ן

בשבוע הבא תתקיים בעז"ה קייטת איל"ן בקיבוץ. הקייטנה מיועדת לילדים עם מוגבלויות שונות ומהווה אחד משיאי הקיץ עבור התיכונים המתנדבים בה. במהלך הקייטנה נשהה בחד"א ימין, נבקר בבריכה, נישן במבנה הנוער ונסתובב ברחבי הקיבוץ.

במהלך הקייטנה נשמח לסיוע במספר תחומים;

ראשית, ארוחות הארבע המסורתיות. בחד"א תיתלה רשימה עבור מי שירצה להכין עבורנו פינוקים שונים וטעימים לארוחות ארבע או סתם למהלך השבוע.

שנית, הסינמטק בשדרות תרם לנו כרטיסים לסרט ביום שני אחה"צ. נשמח לעזרה בהקפצות של צוות וחניכים לשדרות, ובחזרה ממנה.

אנחנו מודים מראש לכולם על ההתגייסות וההיענות בשמחה לכל בקשה שתהיה לנו.

מוזמנים לבוא, לבקר, ולהיות חלק ☺

נצטק אק ואבישי מצודה

הודעה מספריית הילדים

בשבוע הבא, בימים ראשון-שישי, בין התאריכים: ג'ח' באב, 19-24 ביולי.

הספרייה תהיה סגורה לרגל חופשה

להתראות

יד אֶרְאֵנוּ

כרבים מקוראי העלון, גם אני שמחתי לקרוא מפעם לפעם רשימות שכתבו חברות וחברים על עצמם. אני מקווה שתימשך מסורת זו גם בעתיד, כי רשימות אלו מספקות הצצה (חוקית!) לעולמו של השכח/ה ומביאות בכך הכרה טובה יותר של הזולת.

בעקבות רשימות אלו (שלאחרונה לא קראנו, לצערי, מהן...) – עלה על דעתי רעיון: למה יגרע חלקם של חברינו שאינם עוד אתנו? נכון, יש ארכיון מסודר – וכל מי שיבקש חומר, יתקבל בסבר פנים יפות על ידי העובדות המסורות. אבל – אין כוונתי להחליף את החומר השוכן כבוד בארכיון. רוצה אני לספר על ארועים, חוויות ומפגשים אישיים עם חברינו שהלכו לעולמם. החיסרון ברעיון זה הוא כמובן בעובדה הפשוטה – שלא עם כל אלו שאינם עוד עמנו היה לי משהו משותף. הפתרון: אולי בזכות מיזם זה, יבואו חברים נוספים ויכתבו את זכרונותיהם – בין אם כדי להוסיף פרטים מעניינים על מי שאכתוב אנוכי, בין על חברים/ות אשר לא היה קשר אישי ישיר ביני לביןם.

עד כאן ההקדמה – ותסולח לי אריכותה...כראשון בין שווים רוצה אני לספר על אברהם רוזנמן ז"ל, אשר כולם הכירוהו בכינויו אברהמי. הוא היה מבוגר בשנים מספר מן השכבה המבוגרת של הקבוצה, בקיצור - הוא היה "זקן החבורה"...

בתחילת שנות החמישים, הוחלט להקים מועצה אזורית, אשר תכלול את ישובי "הפועל המזרחי" בנגב הצפוני. (בימים ההם הוקמו מועצות הומוגניות, לפחות ע"פ השיוך המפלגתי...). המועצה כללה בעיקר מושבים, שרובם גרו עדיין בפחונים, קיבוץ אחד, מרכז קהילתי (המיועד למגורי מורים וכד') והתחלה של עיירה. על אברהמי הוטל להיות ראש המועצה – ולמעשה, לבנות אותה יש מאין. אגב, את תפקידו כמרכז ענף הנגריה לא זנח, גם במשך השנים הראשונות לכהונתו בתפקיד.

מה הקשר שלי לעניין זה? לא, אין לי קשר ישיר לנושא, הקשר שלי הוא עקיף לחלוטין... ומעשה שהיה כך היה: אשתי הדסה שתחי', עבדה כמו עוד שש או שבע בחורות מהגרעין, בהוראה בישובי הסביבה. הדסה היתה גננת במושב שובה. מכיון שהמורות והגננות חזרו מן העבודה בשעות הצהריים – הוחלט בקיבוץ שהן צריכות "להשלים" את יום העבודה או בהגשת ארוחת הערב או ב"הקמה" בבתי הילדים וכד'. הדסה נתבקשה לעבוד בכל יום אחה"צ שעתיים – כמזכירה של ראש המועצה. סבורני, שבאותו הזמן היו שני עובדים בס"ה במועצה: הראש והמזכירה...אבל למה כל זה קשור אלי? הסכיתו ותלמדו: עיקר עבודתה של הדסה, היה להדפיס במכונת כתיבה (אנא, הסבירו לילדיכם מה פירוש העניין...) את מכתביו של אברהמי למוסדות המדינה. אך דא עקא, אמנם כתב ידו היה קריא בדרך כלל, אבל היה לו מנהג מגונה: כנראה, תוך כדי הרצון למהר, נהג לדלג בכל מילה על האותיות האחרונות – והדסה התקשתה לפענח את סופי המילים. כמובן שזעקתי לעזרתה, ובעקבות כך דחינו את שעות עבודתה לשעות הערב, אחרי סיום עבודת יומי. כך, שבכוחות משותפים התגברנו על חסרון האותיות האחרונות.

...

אני מתפלא, שלא שאלתם היכן שכנה המועצה האזורית "עזתה"? ובכן, על אף שלא שאלתם, יש תשובה! באזור "הצריפים השוודים" (כיום הקרווילות, המרפאה ובית שקמה) היו שתי שורות: שורה אחת בת שלושה צריפים ובכל צריף ארבע דירות מגורים, שם גרו הוותיקים, בשורה השניה (במקום שהיום בית שקמה) היה צריף אחד גן ילדים, צריף אמצעי היה חדר אוכל, מטבח וכמובן בית כנסת. היה עוד צריף, קטן יותר (בגודל של צריף

הפינג פונג) שבו היו שלושה חדרים. באחד גרו פיפקה ואנה ז"ל, באחד שכנה הנה"ח והשלישי היה חדר מרכז המשק, הגזבר, מזכיר הפנים ועוד... כאשר סעד נתבקשה להקצות מקום (זמני, כמובן) למועצה האזורית – "הזיזו" את שמעון אש ז"ל, מנהל החשבונות, אל חדר מרכז המשק, הגזבר. מזכיר הפנים – וכך התפנה מקום עבור המועצה האזורית, כאן המקום לציין, שאברהמי – כראש המועצה הממונה – זכה להתחבב על תושבי האזור. יותר מאוחר, כאשר הונהגו בחירות לראשות המועצה, נבחר פעם אחר פעם לתפקיד – עד שבחר לפרוש..

מאחורי אותו צריף שבו שכנו "משרדי" המועצה האזורית, היתה משתלה "זמנית" שקיבוס ז"ל אכסן בה שתילי עצים ושיחים עד למועד נטיעתם. זכר לאותה משתלה, אפשר לראות עוד היום. סמוך למגרש החניה של הגיל הרך. ניתן להבחין בעץ פיקוס ענף, בעל מספר גזעים. מדוע יש לו יותר מגזע אחד, כליתר חבריו? כי בהיותו ב"משתלה" (זמנית, כבר אמרנו?...) לא קיבל טיפול לעיצוב הגזע, כחבריו, ולכן רבו גזעיו...

אזכיר עוד קטע בהיסטוריה של אברהמי. בשנות השישים כיהן אברהמי גם קדנציה כמזכיר פנים. היה זה בתקופה שמזכיר הוגדר כ"תפקיד" – בניגוד ל"עבודה". כמובן, שזה נעשה במקביל לעבודתו כראש המועצה. מתקופת כהונתו זכור לי נושא שעורר חילוקי דעות בתוכנו. המדובר היה במשפחה שעזבה את הקיבוץ בשנות החמישים לתקופה של כעשור – וחיתה בחו"ל. (בימים ההם עזיבת הקיבוץ נחשבה בעיני חלק מן החברים כבגידה – ועל אחת כמה וכמה ירידה לחו"ל!...). המשפחה ביקשה לחזור לקיבוץ, אברהמי עודד אותם לכך. היו חברים שהתמרמו על כך – מה פתאום? לדעתי, היה זה אקט של ערבות הדדית במידת "לפנים משורת הדין" ואברהמי ראוי היה לשבח על כך..

לאחר פרישתו של אברהמי מראשות המועצה האזורית, כיהן במשך שנים לא מעטות בהתנדבות, כיו"ר הועדה המחוזית לתכנון "שמעונים" – לשביעות רצונם של ראשי המועצות האזוריות הכלולות בוועדה זו. אלא, שפתאום הבחינו במשרד הפנים (שהיה בחזקתה של מפלגה שדואגת ל"שקופים"), שאפשר למנות לתפקיד זה אדם שיקבל משכורת ראויה... לכן ויתרו על שרותו של אברהמי המתנדב, ומטעמי "יעילות" מונה לתפקיד מישהו שימלא את המשימה תמורת משכורת...

חנן אלון

לכל קהילת סעד

בימי בין המצרים, נקלענו לבעיות רפואיות, הן שילת צפורה בת הודיה, והן בנימין פנחס בן צפורה. אנו מודים לקהילה שתומכת בנו גשמית ורוחנית ושותפה לדאגה.

אכן, אנו זקוקים להרבה סיעתא דשמיא, ולעזרת הרופאים הטובים שבידיהם אנחנו מטופלים. החמולה שלנו, ב"ה, חזקה ותומכת, ובעז"ה עם חלופי המצרים נצא מהמשבר לאור גדול.

רחמי שמים ותפילות יהיו לנו לברכה.

בעז"ה נעשה ונצליח, והקב"ה יעשה הטוב בעינינו.

חולת אינזפרט

בשבוע שעבר נערך טקס לרגל המעבר של מפעל פופלי למשכנו החדש. להלן סיפורו של ה'אב המייסד' שניהל את המפעל מראשיתו, והצעיד אותו להישגים בזכות מרצו וכשרונו לזהות ולנצל הזדמנויות עסקיות.

סיפורו של פופלי

נתבקשתי ע"י עורך העלון להעלות את סיפורו של מפעל פופלי מראשיתו. מכיוון שלסיפור המפעל יש חלק להיסטוריה המשקית שלנו. נעניתי ברצון.

גידול הפופקורן בסעד החל בשנת 1970, והיבול נמכר לסיטונאים. כאשר גילינו בגד"ש (אז 'השלחין') שיש פער גדול בין המחיר ששולם לנו לבין מחירו בשוק, ערכנו בדיקות בשוק, וסיכמנו על שיווק ישירות, הן לחנויות והן למפעלי אריזה ופיצוח ובתי קולנוע. קיבלתי על עצמי להתחיל במשימה, בשלב ראשון היה צריך לדאוג לאיסוס ולמיון התוצרת. בזמנו, ברבים מן המשקים נבנו אסמים ולידם מזרה, זאת בעיקר לצורך יבולי החיטה. רצה הגורל, ובסעד לערך באותו זמן פרקו את האסמים, לצורך בניית והרחבת חדר האוכל והמטבח. אז גיליתי שבכפר עזה, (איתם, מאז ומתמיד היו לנו יחסים טובים) האסמים עומדים ומחכים לגואל... הרשות ניתנה, ולמרות שהצענו תשלום, הם סרבו, אולם אנו דאגנו לאספקה חופשית של פופקורן ארוז לכלבו של כפר עזה. בשנת 1976 החל פופלי את דרכו, רכשנו מכונת הלחמה משוכללת באנגליה, ובנינו מתקן אריזה ידני לשקיות. השקיות שהיו בנות חצי ק"ג, נועדו לשוק הקמעונאי. נדרש מאמץ שיווקי רב, כי בתחילה הפופקורן לא היה מוכר דיו. בו בזמן ארזנו פופקורן באריזות של 25 ק"ג, לסיטונאים, לחנויות וכמובן גם לבתי הקולנוע, שרק אז החל הנושא להיות מוכר לציבור מבקרי הקולנוע.

כשבחרתי את השם פופלי התייעצתי עם המומחה ללשון חנן גולן, כי חששתי שזו לא ממש מילה בעברית, ואילו חנן שגילה גם הבנה שיווקית השיב, שמה שחשוב זה שהשם יהיה קליט... בשלב הבא התחלנו לארוז בשקיות עבור רשתות השיווק. באותה עת עדיין לא היתה דרישה רבה לפופקורן שלא היה מוכר דיו, וצריך היה לעשות פרסום. בגלי צה"ל היתה אז תכנית יומית לסופר יצחק בן נר. בשל היכרות מוקדמת הוא הזמין אותי לראיון, בו סיפרתי על היתרונות התזונתיות של הפופקורן, למשל, כפיתרון לרוצים בדיאטה, או לחולי צליאק שנמנעים מגלוטן, ועוד רעיונות...

מכיוון שהיו לראיון תגובות ושאלות רבות הוא הזמין אותי כעבור חודש לראיון נוסף. לאחר זמן, הוזמנתי גם לתכנית טלוויזיה בערוץ הראשון (היחיד באותו זמן). הפרסום נתן אותותיו, והביקוש עלה. לכך קוראים מומחי השיווק פרסום בלתי אמצעי..

בחירת הזנים

אחד היתרונות שהיה לנו מול המתחרים היה נושא בחירת הזנים. עמדנו בקשר עם מכון מחקר אמריקאי באינדיאנה, אוניברסיטת 'פרדו'. אצלם רוכזו הנסיונות שנעשו בזני הפופקורן השונים. מדי שנה קיבלנו מהם חוברת עם תוצאות הנסיונות של הזנים השונים. כולל הסברים לגבי טיבו של כל זן. החשיבות היתה הן בנפח הפיצוח והן ברמת היבול, שאינם חופפים בהכרח. אנחנו היינו מזמינים כמות קטנה מן הזנים המצטיינים, לצורך נסיונות ובשטח הגידול הוקדשו לצורך כך כמה שורות לבדיקה. בדרך זו הגענו לתוצאות טובות עם יתרון ברור בשיווק. (נראה לי שגם כיום יש לתת את הדעת לכך, כדי לשמור על היתרון).

קפיצת דרך

קפיצת דרך גדולה בשיווק הקמעונאי, היתה הופעת הצנצנת (הבקבוק) וזה סיפורה. הוזמנתי לביקור במפעל 'פוליכד' בשפיים, ותוך כדי הביקור ראיתי על אחד המדפים את הצנצנת המדוברת, מסתבר שהיא עמדה על המדף ללא שימוש. לאחר שבדקנו, גילינו שקיבולה הוא 1 ק"ג+ של גרעיני פופקורן, בדקנו מה היא כמות המינימום שעלינו להזמין כדי שייצרו אותה במיוחד עבורנו. ולמרות שנקבו במספר גדול ניאותו לייצר עבורנו 30 אלף צנצנות, היתה בכך העזה אבל מסתבר, שלעיתים צריך להעז... ואכן זו היתה הצלחה גדולה. הצנצנת התקבלה בשוק בהצלחה ובאהדה רבה. לאחר שנה כבר שיווקנו מעל 125 טון רק בצנצנות. כמוכן שהצלחה זו התבטאה בהגדלת משמעותית של הרווח. כאן יש לציין את עזרת המסגרייה. נחמן צור ז"ל, בנה לנו מתקן עגול למילוי הבקבוקים, הכנו מדבקה יפה מאד ורוב העבודה נעשתה ידנית. חשוב להוסיף, ששיווק נכון מחייב ליווי ומעקב מתמיד, וזה מה שנעשה גם במקרה זה.

מראש הצגנו את הצנצנת לקניינים ולאחר זאת עמדנו בקשר רציף עם מחסנאי הרשתות. בנוסף, ביקרנו לעיתים קרובות גם בסניפים, דבר שהוכיח את יעילותו. בביקורנו בסניפים פנו אלינו כמה פעמים בבקשה, נא ארזו לנו בצורה זו גם קטניות שונות... ואכן קרה שבפלחה, (שבאותו זמן היה ענף נפרד) נשארה כמות גדולה של גרעיני חומס, משהוצע לנו לשווקם עשינו גם זאת בהצלחה, וכאשר סיימנו, באו אלינו בטענות מדוע הפסקתם?

מזון ציפורים

הרעיון של התחלת ייצור מזון לציפורים, גם הוא הגיע מענף הפלחה. אחד הגידולים שם היה חפורית ('בוריאה') שמשמש בעיקר כמזון לציפורי הקנרים. כשנגלה לנו שהמחיר בשוק, הוא למעלה מכפול מהמחיר שקיבלנו מהסיטונאי, הסכמנו לנסות לשווק זאת ישירות. מכיוון שגם כאן נחלנו הצלחה זה הוביל אותנו לגדל דוחן שהוא המזון העיקרי למינים השונים של התוכים. ומכאן קצרה היתה הדרך להכין מזון לציפורים, שכלל תערובת מיוחדת לקנרים ותערובת לתוכים ולתוכונים. במשך הזמן למדנו את הנושא בצורה רצינית, והוצאנו לאור חוברת על מזון ציפורים. דרך אגב, בזמנו פנתה אלינו הווטרנירית של רמת השרון וביקשה אישור לפרסם מתוך החוברת שלנו, האישור ניתן, ואפילו כיום ניתן למצוא זאת באינטרנט... בהמשך עברנו לספק מזון קנוי לחיות מחמד (כלבים וחתולים, ועוד...). הרווח בשנים הראשונות היה די משמעותי, והיווה בין שמונה לעשרה אחוז מסך הרווח של פופלי.

לסיכום, הצלחת הענף היתה בזכות רבים שלקחו חלק בהקמתו, ותרמו בעבודה מסורה לשגשוגו של הענף. ואנו מאחלים בזאת לממשיכים הצלחה מרובה בעתיד.

בנימין סלנט

אמרים ואיוס' צרכתי מלף טוב להולדת הנינה
נכדה לאליה ואצביקה, בת אצינהל ואדודו

אייין ואיהודה סימון, ארחל סימון ואכלא האספחה
מלף טוב להולדת הנכדה-נינה, בת אנצמה ואצחי שטרן

אמרים ואמשה בן צבי מלף טוב להולדת הנין
נכד איהודית ווידן, בן אחנן ואברכה הוד

